

Оцінка висока, застереження — однозначні

Юлія АНАТОЛЕНКО

4

– Зауваження щодо проведення виборів на окремих виборчих дільницях не мають принципового характеру й не можуть істотно вплинути на результати голосування, – зазначено в заяві спостерігачів ГУАМ (Грузія, Україна, Азербайджан, Молдова), оприлюдненій по завершенню виборів.

За словами голови місії ENEMO (*European Network of Election Monitoring Organizations* – Європейської мережі організацій зі спостереження за виборами) Срджана Павличича, певні порушення були переважно під час передвиборної кампанії, тому істотно не вплинули на підсумки виборів.

Голова делегації Парламентської асамблеї НАТО Раса Юкневічене зауважила: головне, що вибори стали можливими.

– Україна зараз потерпає від «гібридної» агресії. У цьому контексті органи влади й ЦВК зробили все можливе, щоб надати громадянам змогу скористатися своїм виборчим правом, – зазначив голова делегації спостерігачів Європейського парламенту Андрій Пленкович, додавши, що 52-відсоткова явка, з точки зору багатьох європейських країн, – «досить солідний показник».

За словами голови короткотермінової місії спостерігачів ОБСЄ Кента Харшtedта, люди зневірилися в політиці, і це також вплинуло на явку. Навіть

на контрольованих урядом України територіях спостерігачам короткотермінової місії було складно працювати і через практичні труднощі, й через небезпеку для життя.

Іншою важливою проблемою цих виборів голова місії ОБСЄ назвав спекуляції на темі корупції, а також реєстрацію ЦВК значної кількості так званих технічних кандидатів.

– Слід також відзначити використання адміністративного ресурсу. Його вже набагато менше, але він досі активно застосовується. Крім того, ми зафіксували і залякування, і напади на виборців, що є неприйнятним. Це лише кілька випадків, але вони є, – наголосив пан Харшtedт.

– Українці можуть пишатися тим, чого вони досягли, свободою, яку вони повернули завдяки цим упорядкованим, справедливим і плюралістичним виборам. Тепер вони можуть дивитися в майбутнє з новою надією, очікуючи, що органи влади звітуватимуть перед ними, – зазначив Голова Європейського парламенту Мартін Шульц.

Генеральний секретар НАТО Йенс Столтенберг зауважив:

– Дуже шкода, що багато громадян України не змогли реалізувати своє демократичне право голосу в Криму, який був незаконно анексований Росією в березні, й у деяких районах Східної України, де тривають насильство і залякування виборців із боку сепаратистів, підтримуваних РФ. Це є прямим порушенням угод, підписаних у Мінську, – наголосив Генеральний секретар альянсу.

Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун висловив упевненість у тому, що ці вибори стануть «важливим внеском у процес забезпе-

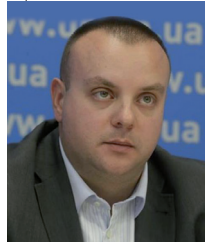
чення міцного миру в Україні». Він закликав представників усіх політичних сил нашої держави «підтримати просування України до цієї мети шляхом негайного забезпечення цілковитої імплементації Мінського протоколу».

– Ми сподіваємося на тісну взаємодію з новою Верховною Радою та майбутнім урядом. Ми підтверджуємо важливість того, щоб майбутні місцеві вибори на Донбасі, які мають відбутися наприкінці цього року, відповідали законодавству України, слугували деескалації конфлікту й фокусувалися на реформах – виключно через діалог між урядом України та демократично обраними представниками населення цих регіонів, – наголошується у спільній заяві Голови Європейської комісії Жозе Мануеля Баррозу та Президента Європейської ради Германа Ван Ромпея, оприлюдненій після закінчення процедури голосування в Україні.

Натомість міністр закордонних справ РФ Сергій Лавров, зазначивши, що «український народ проголосував», підкреслив важливість проведення виборів на території «ЛНР» та «ДНР», запланованих на 2 листопада 2014 року.

– Ці вибори важливі з точки зору легітимізації влади, адже вони – один із найважливіших напрямів Мінських домовленостей. Ми розраховуємо, що волевиявлення буде вільним і ніхто ззовні не спробує його зірвати. І, звісно, ми визнаємо результати цих виборів, – сказав він.

– Я закликаю Росію гарантувати, щоб її уповноважені у Східній Укра-

– Україна неухильно дотримується духу та букви Мінського протоколу. На фоні грубого його поправлення іншими сторонами ми маємо внести корективи до свого плану дій, – зазначив **Президент України Петро ПОРОШЕНКО**, звертаючись до співвітчизників 3 листопада.

За його словами, на найближчому засіданні РНБО розглянуть питання скасування Закону України «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей», оскільки бойовики «відкинули можливість» політичного врегулювання конфлікту на Сході України, передбачену Мінським протоколом від 5 вересня 2014 року.

– Проведення псевдовиборів торпедувало закон і різко загостило ситуацію на Донбасі. Широке повнова-

ження, передбачені документом, ми готові надати лише легітимно обраним органам місцевого самоврядування. А не бандитам, котрі самі себе вінчають на царство, – наголосив Президент.

При цьому Петро Порошенко підкреслив, що децентралізація залишається «в арсеналі» Києва як ключовий елемент політичного врегулювання на Сході. Тому в разі повернення всіх сторін до виконання Мінського протоколу – припинення вогню, створення буферної зони, встановлення контролю над кордоном та зрозумілих кроків, які означали б «задній хід бойовиків у питанні про так звані вибори від 2 листопада», Президент не виключив можливості ухвалення нового закону.

– Новий закон передбачатиме чіткі межі районів з особливим порядком місцевого самоврядування, в суворій відповідності до мінських домовленостей. І бюджетну децентралізацію, яка зніме подразливе питання, хто ж кого годує. Вона дозволить цим районам самим, на основі власних ресурсів, відповідати за своє фінансування. Кожному – по труду, – заявив український лідер.

Крім того, він додав, що за умови відновлення на Донбасі української влади, миру, спокою й безпеки буде створено міжнародний фонд (який наповнюватиметься, в тому числі, й за участі закордонних партнерів), котрий повністю забезпечить відновлення інфраструктури Донбасу. З часом можливе також ухвалення закону про створення на цій території вільної економічної зони зі спеціальним режимом торговельних відносин з Євросоюзом та Росією.

їні дозволили виборцям у певних районах Донецької та Луганської областей обрати своїх представників на законних місцевих виборах 7 грудня, тобто відповідно до угоди,

яку представники Росії та сепаратистів підписали в Мінську 5 вересня. Сполучені Штати не визнають жодних виборів, які не відповідають законодавству України

і не відбудуться за погодженням і під керівництвом українського уряду, – заявив Президент США Барак Обама, вітаючи український народ із проведенням успішних парламентських виборів.

– Будь-які вибори, організовані сепаратистами, вважатимуться незаконними, суперечитимуть Мінській угоді та не визнаватимуться у Великій Британії, – наголосив Прем'єр-міністр цієї країни Девід Кемерон, коментуючи заяву Сергія Лаврова.

– Ніхто не визнає таких виборів: ані Українська держава, ані спостерігачі. Міжнародне співтовариство спільно реагуватиме на ці так зва-

ні вибори, якщо вони відбудуться, – підкреслив міністр закордонних справ Польщі Гжегож Схетина.

На його думку, великою проблемою для української влади є налагодження відносин із регіонами, які зараз перебувають під контролем терористів, та підпорядкування національним структурам кордону з Росією.

– Сьогодні його (кордону. – Ред.) насправді немає. Є лише «буферна зона», котра теж змінюється, – сказав він.

В офіційних заявах урядових інституцій і посадових осіб Іспанії, Польщі та Словаччини українцям пропонувалася підтримка та надійне партнерство в процесі впровадження проєвропейських реформ на території всієї держави.

– Народ України висловився й знову обрав шлях до демократії, реформ і європейської інтеграції, – зазначив Державний секретар США Джон Керрі.

– Наполеглива робота заради надання альтернативних можливостей голосування, у

тому числі внутрішньо переміщеним особам, є особливо цінним заходом протидії російській владі, яка окупувала Крим і підтримує сепаратистів у Східній Україні, що гальмує процес реалізації виборцями своїх демократичних прав», – наголосив він.

Джон Керрі також підкреслив, що «США готові працювати з Президентом, новим урядом і Верховною Радою України, щоб продовжити реформи й розвивати судову систему задля боротьби з корупцією, пошуку мирного розв'язання конфлікту на Сході та припинення окупації Криму».

– Результати виборів є обнадійливою позицією прихильності Європі й свободі. Уряд, котрий буде сформовано наново, не пропрацює довго, якщо не задовольнить очікування виборців. Йому потрібно буде дотримуватися рішучого курсу на реформи, і Європа повинна послідовно підтримувати цей курс. В іншому разі Україна, можливо, на довгі роки залишиться внутрішньоєвропейським вогнищем кризи, – підсумовує німецька газета *Die Welt*.

Нині для України відкрилася можливість як рішуче відмовитися від свого комуністичного минулого, так і відійти від тієї темної епохи, що тривала після нього, й перетворитися на здорову демократію, – стверджує *The Guardian*.

